

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Бана Милосављевића 8
Република Српска, БиХ
Тел: +387 (0) 51 / 211 286
Факс: +387 (0) 51 / 211 312
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о обављеној ревизији
финансијских извјештаја општине Нови Град
за период 01.01. – 31.12.2003. године**

Број: РВ 034 – 04

Бања Лука, 27.05.2004. године

Извјештај Главног ревизора

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Општине Нови Град (у даљем тексту: Општина) за 2003. годину и ревизију усклађености значајних активности општинских органа са важећом регулативом. За финансијске извјештаје који су предмет ревизије одговоран је начелник Општине и лица у Општини овлашћена за управљање, располагање и употребу средстава. Наша одговорност је да изразимо мишљење о финансијским извјештајима и усклађености рада општинских органа са важећом регулативом.

Ревизију смо извршили према Закону о ревизији јавног сектора Републике Српске, општеприхваћеним ревизијским стандардима и стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција – ИНТОСАИ. Ови стандарди нам налажу да ревизију планирамо и извршимо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне грешке и да је функционисање општинских органа усклађено са важећом регулативом. Пошто ревизија укључује испитивање доказа на бази провјере узорака и чињенице да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерне контроле, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили, обезбеђује разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Као што је образложено под тачком 3.2 Извјештаја, Општина није успоставила правила, процедуре и поступке примјене усвојених рачуноводствених стандарда, начела и политике и није потпуно успоставила систем интерне контроле код усвајања, располагања, трошења и контроле трошења буџетских средстава и других значајних активности.

Под тачком 3.3 је описано да дио набавке није вршен у складу са Законом о поступку набавке роба, услуга и уступању радова.

У тачкама 3.4, 3.5 и 3.6 су образложене појаве необухватања свих прихода, неутврђеност динамике извршења Буџета и приоритета при дозначавању средстава, ефекат књижења на позицији – Нераспоређени вишак прихода и расхода, детаљна анализа наплативости потраживања и ефикасија наплата покренутих тужби.

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извјештаје имају напред наведене констатације, финансијски извјештаји Општине за 2003. годину у свим осталим битним елементима дају истинит и објективан приказ финансијског стања, резултата пословања и усклађеност њених значајних активности са важећом регулативом.

Не изражавајући даље резерве у односу на дато мишљење, скрећемо пажњу на следећа питања:

- 1) Попис и укњижавање неевидентирање имовине, процјена њене реалне, фер вриједности, њено појединачно задуживање и усаглашавање свих потраживања и обавеза.
- 2) Да Буџет Општине служи за остваривање прилива буџетских средстава и њихово дозначавање за потребе финансирање функција Општине, извршавање њених задатака и финансирање нижих буџетских корисника.

Бања Лука, 27.05.2004. године

Главни ревизор
Чеко Бошко

САДРЖАЈ

1	Увод	1
2	Предмет, циљ и обим ревизије.....	2
3	Налази	3
	<i>3.1 Претходне контроле.....</i>	<i>3</i>
	<i>3.2 Рачуноводствени систем и систем интерних контрола.....</i>	<i>3</i>
	<i>3.3 Набавка роба, услуга и уступање радова</i>	<i>4</i>
	<i>3.4 Буџет Општине (израда, усвајање, извјештавање, ребаланс и извршење).....</i>	<i>5</i>
	<i>3.5 Биланс успјеха Општине.....</i>	<i>7</i>
	<i>3.6 Биланс стања Општине.....</i>	<i>8</i>
	<i>3.7 Остали финансијски извјештаји Општине</i>	<i>9</i>
	<i>3.8 Накнадни догађаји</i>	<i>9</i>
4	Закључци:	9
5	Препоруке	10

1 Увод

Општина Нови Град (у даљем тексту: Општина) се налази у сјеверозападном дијелу Републике Српске, смјештена је на ушћу ријека Уне и Сане, граничи се са Републиком Хрватском (општина Двор на Уни) и чини важну раскрсницу путних праваца. Општина се простире на 470 км², има око 28.000 становника (што чини 2,1% становништва Републике Српске), око 8.200 домаћинстава и природни прираштај 1,1 промил. Густина насељености је око 60 становника на км². Од укупног броја урбано становништво чини 40%, а рурално 60%. Избјеглог становништва има 1.800, расељеног 4.200, а домицилног 22.000. Према одлуци о ранг листи развијености општина у РС, Општина спада у средње развијене општине РС.

Законодавну власт обавља Скупштина Општине, коју чини 25 одборника, изабраних према Изборном закону БиХ и РС са мандатом од 4 године и према одредбама Закона о локалној самоуправи. Предсједник Скупштине Општине представља Скупштину Општине и предсједава њеним сједницама, а Скупштина Општине је именovala свога секретара са мандатом од 4 године. Према Закону о локалној самоуправи, Статуту Општине, Пословнику о раду Скупштине Општине и другим актима одређена је надлежност, послови и друга питања из домена рада Скупштине Општине.

Надлежност Општине и начелника Општине је утврђена одредбама Закона о локалној самоуправи. Начелник Општине је носилац извршне власти у Општини, заступа и представља Општину и руководи радом њене Управе. Начелник има замјеника.

Према основним начелима за организацију Општинске управе, начелник Општине је донио Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе («Сл. гласник Општине», бр. 9. од 27.12.2000. године).

Општинска управа је организована у четири одјељења: одјељење за општу управу, одјељење за привреду и друштвене дјелатности, одјељење за просторно уређење и стамбено – комуналне послове и одјељење за финансије и стручном службом Скупштине Општине и начелника.

Радници Општинске управе обављају послове локалне управе, стручне послове за потребе Скупштине и начелника Општине. Ради ефикасног и рационалног рада и ради грађана, у оквиру одјељења за општу управу је организовано шест мјесних канцеларија.

Поред финансирања Скупштине Општине и Општинске управе у 2003. години је из Буџета финансирано 5 нижих буџетских корисника: Дјечије обданиште, Центар за социјални рад, Јавна Установа Културно образовни центар, Гимназија и Мјешовита школа.

Сједиште Општине је у улици Петра Кочића бр. 2. Општинска управа је смјештена у једној згради, а на подручју Општине има 6 мјесних канцеларија.

На дан 31.12.2003. године Општина је имала 81 радника.

Грађевински објекти и опрема Општине су за 2003. годину осигурани код СОД “Јахорина”, док је 76 радника колективно комбиновано осигурано од незгоде “Н” при обављању и изван обављања редовног занимања.

Функционисање и рад Општине одређују одредбе следећих аката:

- Закон о локалној самоуправи («Сл. гласник РС», број 35/99, 20/01, 51/01),
- Закон о територијалној организацији и локалној самоуправи («Сл. гласник РС», број 11/94, 6/95, 26/95, 15/96, 17/96, 19/96, 6/97),

- Закон о административној служби у управи Републике Српске («Сл. гласник РС», број 16/02, 62/02 и 38/03),
- Закон о буџетском систему Републике Српске («Сл. гласник РС», број 63/02, 38/03),
- Закон о поступку набавке роба, услуга и уступању радова («Сл. гл. РС», број 20/01),
- Закон о рачуноводству («Сл. гласник РС», број 18/99, 62/02),
- Правилник о основним начелима за организацију општинске управе («Сл. гл РС», број 9/00),
- Правилник о садржини појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова, буџетских фондова и фондова («Сл. гласник РС», број 86/02 и 1/04),
- Правилник о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова и фондова («Сл. гласник РС», број 11/04),
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем («Сл. гласник РС», број 37/00),
- Упутство о изради годишњег обрачуна буџета и фондова за 2003. годину («Сл. гласник РС», број 1/04 и 11/04),
- Рачуноводствени стандарди Републике Српске (Савез рачуновођа и ревизора РС, I и II књига, Бања Лука, 1999. године) и
- други прописи и акта Општине.

Одговорност Општине је да испуни своје обавезе на ефикасан начин и у сагласности са позитивним законским прописима. Општина је одговорна за податке о финансијским трансакцијама и за податке исказане у финансијским извјештајима.

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије, а у складу са општеприхваћеним ревизијским стандардима, извршимо ревизију финансијских извјештаја Општине и изразимо мишљење да ли су финансијски извјештаји састављени и објелодањени у складу са важећом законском регулативом, да ли у разумној мјери одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године и да ли се пословање обављало у складу са важећом законском регулативом.

Уз примјену адекватних ревизијских метода, ревизија је обављена у периоду од 15.03.2004. године до 04.05.2004. године. Овом приликом изражавамо захвалност начелнику Општине и лицима Општине која су задужена за контакте и сарадњу са особљем ревизије.

2 Предмет, циљ и обим ревизије

Ревизија је планирана и извршена на основу члана 14. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске и у складу са општеприхваћеним ревизијским стандардима и стандардима Међународне организације врховних ревизорских институција – ИНТОСАИ («Сл.гласник РС», број 20/01). Ревизијски стандарди налажу да ревизију планирамо и извршавамо на начин који нам омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне грешке и да је функционисање органа Општине усклађено са законима и другим прописима. Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке неће бити откривене.

Предмет ревизије је ревизија финансијских извјештаја Буџета Општине и Општинске управе за 2003. годину и усклађеност пословања Општине са важећом законском регулативом.

Циљ ревизије је да се утврди да ли подаци исказани у финансијским извјештајима одражавају стање извршења Буџета Општине, да ли су финансијски извјештаји састављени и објелодањени у складу са прописаном законском регулативом, да ли одражавају тачан и истинит приказ пословања током године и стања на крају године, односно да ли садрже материјално значајне грешке и да ли је Општина своје пословање у 2003. години обављала према важећој законској регулативи.

Обим ревизије обухвата организацију и функционисање рачуноводственог система и система интерних контрола, процеса финансијског извјештавања и општу примјену рачуноводствених стандарда и начела, извршење Буџета Општине за 2003. годину, које подразумјева утврђивање расхода извршених у фискалној години, утврђивање усклађености и документованости обављених финансијских трансакција, стање имовине и средстава, обавеза и извора средстава на дан 31.12.2003. године.

Ревизија није обухватила пословање нижих буџетских корисника Општине.

Прелиминарни извјештај о обављеној ревизији Општина је прихватила и на исти није доставила примједбе.

3 Налази

3.1 Претходне контроле

У претходном периоду није вршена ревизија финансијских извјештаја, а обављена је следећа контрола:

- према записнику од 25.02.2003. године, Републичка управна инспекција Приједор је извршила контролу организације Општинске управе, канцеларијског пословања и стања у области управног рјешавања у 2002. год., а поступајући према истом, Општина је дјелимично отклонила утврђене неправилности.

3.2 Рачуноводствени систем и систем интерних контрола

Општина је организовала рачуноводствени систем и израду финансијских извјештаја, на основу позитивних законских прописа који се односе на ову област. Рачуноводствени систем Општине је успостављен из два дијела, први дио се односи на Буџет Општине, а други на Општинску управу. Остали нижи буџетски корисници су успоставили сопствени рачуноводствени систем и своје финансијске извјештаје достављају Општини за потребе консолидовања и као повратну информацију о потрошњи дозначених средстава.

Општина није донијела Правилник о рачуноводственој политици, односно није успоставила процедуре и поступке примјене усвојених рачуноводствених стандарда и рачуноводствених начела, што се одражава у следећим примјерима:

- није извршена процјена вриједности сталне имовине, на заснованом методолошком поступку, како би се дошло до њене реалне, фер вриједности,
- непотпуна је евиденција о величини и вриједности сталне имовине чији је власник Општина (земљиште и путеви набављени у ранијем периоду),
- није утврђен дијаграм токова (смјер кретања) књиговодствених исправа,

- у рачуноводственим књигама Буџета Општине (обавезне помоћне књиге) није успостављена књига улазних рачуна (обавезе према добављачима се не књиже по настанку, већ по плаћању) и књига капиталне имовине (нема потпуне евиденције о задужењу одговорних лица имовином),
- неправилности у разграничењу расхода по настанку и периоду извјештавања.

Особље ревизије није присуствовало попису нематеријалних улагања и основних средстава, залиха материјала, ситног инвентара и робе, финансијских пласмана, потраживања и обавеза и готовинских еквивалената и готовине са стањем на дан 31.12.2003. године.

У поступку ревизије утврђено је да Општина није потпуно успоставила правила интерне контроле, односно упутства, процедуре и поступке непосредних извршилаца, наредбодаваца и рачунополагача у управљању, располагању, трошењу и контроли трошења буџетских средстава и других пословних процеса и активности, што се огледа у следећем:

- пошто извршилац буџета није утврдио приоритете при дозначавању буџетских средстава, постоји ризик за веће нејасноће и неспоразуме при њиховој расподјели,
- није успостављена потпуна контрола располагања и трошења буџетских средстава код нижих потрошачких јединица,
- ревизијом процедура, правила и поступака код издавања, праћења и наплате рјешења за закуп пословног простора, градског грађевинског земљишта и пољопривредног земљишта, накнада за урбанистичку сагласност, коришћење грађевинског земљишта, додјелу грађевинског земљишта, привремено коришћење јавних површина и постављање паноа; уочене су слабости, пропусти и неправилности,
- Општина је извршила годишњи попис са стањем на дан 31.12.2003. године који представља основу за процјењивање билансних позиција, али тим пописом није потпуно обухваћена стална имовина (путеви, земљиште и др.) и није извршено потпуно усаглашавање потраживања и обавеза, алтернативним поступцима – конфирмацијом салда,
- несвеобухватан попис средстава и њихових извора, у будућем периоду може да допринесе да годишњи финансијски извјештаји не буду исказани реално и објективно,
- нису се потпуно поштовале процедуре, правила и технике набавке према Закону о поступку набавке роба, услуга и уступање радова,
- у постојећем Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста, нису прецизно разграничене надлежности и одговорности запослених и нису потпуно и јасно успостављене интерне контроле у дијелу који се односи на одређена правила и процедуре којима се регулише одобравање и трошење појединих средстава.

Контролно окружење Општине представља повољну основу за употребу буџетских средстава и њихово економично коришћење, што пружа већу поузданост рачуноводственом систему.

3.3 Набавка роба, услуга и уступање радова

Ревизијом је утврђено да је у току 2003. године за потребе Општине извршена набавка роба и услуга у износу од 135.164 КМ (материјал за одржавање путева, трошкови зимске службе и дератизације, административни материјал, гориво и друго), а 221.353 КМ за услуге превоза ученика, без претходно проведене законске процедуре.

У току 2003. године Општина је набавила земљиште од «Житопродукта» а.д. Бања Лука површине 13.020 м² у износу од 44.137,80 КМ, без проведене процедуре према Закону о поступку набавке роба, услуга и уступање радова.

Истовремено, у току 2003. године извршена је набавка опреме (канцеларијски намјештај, компјутер, усисивач, котао итд.) од 15.943,93 КМ, изграђена фонтана од 14.542,34 КМ и набављена хидрометеоролошка станица од 3.660,51 КМ, а све без проведене процедуре према поменутом Закону.

Следеће услуге: аерофотограметријско снимање подручја Општине од 25.000 КМ, семафоризација у граду од 220.409,36 КМ и асфалтирања локалних категорисаних путева на подручју Општине у укупном износу од 4.242.121,19 КМ (дужине 41 км, учешће Општине је 3.256.750,58 КМ, а остало финансира МЗ и Дирекција за путеве), су обављене уз претходно проведене законске процедуре.

3.4 Буџет Општине (израда, усвајање, извјештавање, ребаланс и извршење)

Према налазу ревизије, Општина је за 2003. годину извршила припрему и доношење Буџета према буџетском календару. Буџет Општине се припремао, доносио и извршавао на основу система јединствене економске, организационе и функционалне буџетске класификације. Одјељење за финансије је проводило активности везане за израду Буџета Општине за 2003. годину према одредбама члана 19 – 21. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Дана 13.12.2002. године на 18. редовној сједници, Скупштина Општине је донијела Одлуку о усвајању Буџета Општине за 2003. годину у износу од 3.450.000,00 КМ и иста је са Одлуком о извршењу Буџета Општине, објављена у «Сл. гласнику општине Нови Град» дана 16.12.2002. године.

Ревизијом је утврђено да Одјељење за финансије Општине, као извршилац Буџета Општине није вршило планирање извршења Буџета у оквиру буџетске године мјесечно, тромјесечно или полугодишње, нити је утврдило приоритете при дозначавању буџетских средстава буџетским корисницима, тако да је током године дошло до неравномјерне мјесечне, тромјесечне и полугодишње расподјеле средстава према буџетским корисницима, што је супротно одредбама члана 33 – 35 Закона о буџетском систему Републике Српске и члану 6 – 8 Одлуке о извршењу Буџета Општине за 2003. годину.

Истовремено је утврђено да је начелник Одјељења за финансије редовно извјештавао начелника Општине о мјесечном извршењу Буџета, а начелник Општине је редовно извјештавао Скупштину Општине о тромјесечном извршењу Буџета за текућу годину.

На својој 26. редовној сједници дана 28.11.2003. године, Скупштина Општине је, према утврђеној процедури, образложила и донијела Одлуку о усвајању ребаланса Буџета Општине за 2003. годину са износом од 4.190.000 КМ и исту објавила у «Сл. гласнику Општине» бр. 5., дана 02.12.2003. године (подаци из Табеле број 1.).

Финансијски извјештаји Општине су сачињени на одговарајућим образцима, у прописаном року и на вријеме достављени надлежном органу, потписани од надлежног лица и од лица одговорног за састављање биланса, које има потребну лиценцу. Претколоне у извјештајима одговарају салду претходне године. Уз финансијске извјештаје сачињене су ноте.

Ревизија је уочила појаву необухватности код прихода од закупа и накнада, слабости у поступку њихове наплате, а што према интерној евиденцији Општине на дан 31.12.2003. године износи 423.030,50 КМ.

Табела 1. Буџет Општине за период 01.01. – 31.12. 2003. године

Р.Б.	Конто	ПОЗИЦИЈА	ПЛАН	РЕБАЛАНС	ИЗВРШЕЊЕ	6/5
1	2	3	4	5	6	7
A		БУЏЕТСКА СРЕДСТВА /1+2+3/	3.450.000	4.190.000	4.159.159	99
1		ЈАВНИ ПРИХОДИ /1.1.+1.2/	3.450.000	3.684.700	3.650.409	99
1.1.	71	ПОРЕСКИ ПРИХОДИ	2.521.800	2.729.734	2.701.621	99
1.1.1.	7111	ПОРЕЗ НА ДОХОДАК	90.000	10.300	9.354	91
1.1.2	7131	ПОРЕЗ НА ПЛАТУ	438.360	560.838	563.197	100
1.1.3	7141	ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	101.640	83.200	75.263	90
1.1.4	7142	ПОРЕЗ НА НАСЛИЈЕЂЕ И ПОКЛОН	12.000	12.000	12.382	103
1.1.5	7143	ПОРЕЗ НА ФИН.И КАПИТ. ТРАНСАКЦИЈЕ	123.000	84.000	110.126	131
1.1.6	7151	ПОРЕЗ НА ПРОМЕТ ПРОИЗВОДА	1.489.800	1.572.996	1.479.154	94
1.1.7	7152	ПОРЕЗ НА ПРОМЕТ УСЛУГА	260.400	404.000	449.536	111
1.1.8	7191	ОСТАЛИ ПОРЕЗИ	6.600	2.400	2.609	109
1.2.	72	НЕПОРЕСКИ ПРИХОДИ	928.200	954.966	948.788	99
2	8143	ПРИЛИВИ ОД ДОМАЋИХ ЗАДУЖИВАЊА	-	500.000	500.000	100
3	8132	ПРИМЉЕНЕ ОТПЛ.ОД ПОЗАЈМЉИВ.	-	5.300	8.750	165
B		БУЏЕТСКИ ИЗДАЦИ /1+2+3+4+5/	3.450.000	4.190.000	4.189.953	100
1		ТЕКУЋИ РАСХОДИ /1.1.+1.2/	2.618.670	2.919.110	2.884.836	99
1.1.	61	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ /директни/	992.080	1.217.556	1.166.039	96
1.1.1	6137	ТРОШКО.ТЕКУЋ.ОДРЖАВАЊА	49.980	22.450	26.033	116
1.1.2	6138	ТРОШ.ОСИГ.БАНКАРСК.УСЛ. И ПЛТ.П.	6.000	7.550	7.235	96
1.1.3	6139	УГОВОРЕНЕ УСЛУГЕ	75.000	195.141	190.027	97
1.1.4	6141	ГРАНТОВИ ДРУГИМ НИВОИМА ВЛАДЕ	30.000	30.000	29.700	99
1.1.5	6142	ПОМОЋИ ПОЈЕДИНЦИМА	176.720	187.300	164.359	88
1.1.6	6143	ПОМОЋИ НЕПРОФ.ОРГАНИЗАЦ.	419.360	488.964	473.501	97
1.1.7	6144	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ ПРЕД.	235.020	235.020	221.353	94
1.1.8	6148	ПОМОЋИ ОСТАЛИМ ПР.ЛИЦИМА	-	2.225	2025	91
1.1.9	6152	КАПИТАЛНЕ ПОМОЋИ ПОЈЕДИНЦИМА И НЕПРОФ. ОРГ.	-	38.295	41.195	108
1.1.10	6163	КАМАТЕ НА ДОМАЋЕ КРЕДИТЕ	-	10.611	10.611	100
1.2.	681	ДОЗНАКЕ НИЖИМ ПОТР.ЈЕДИНИЦАМА	1.626.590	1.701.554	1.718.797	101
2		КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	597.218	1.108.504	1.123.951	101
3		ИЗДАЦИ ЗА ОБАВЕЗЕ ИЗ ПРЕТХОДНОГ ПЕРИОДА	147.862	107.133	124.113	116
4		ПОЗАЈМЉИВАЊА	-	17.500	25.700	147
5	823	ОТПЛАТА КРЕДИТА	-	31.353	31.353	100
6		СРЕДСТВА БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ	86.250	6.400	6.464	101

Према плану, извршавање Буџета Општине има следећа прекорачења: трошкови текућег одржавања су већи за 16%, капиталне помоћи појединцима и непрофитним

организацијама за 8%, а издаци за обавезе из претходног периода за 16%, што је супротно одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске.

Табела 2. Извршење буџета према нижим буџетским корисницима за 2003. годину

Р.Б.	ПОЗИЦИЈА	ПЛАН	РЕБАЛАНС	ИЗВРШЕЊЕ	РАЗЛИКА (5-4)	ИНДЕКС 6/5
1	2	3	4	5	6	7
1	СКУПШТИНА ОПШТИНЕ	99.005	98.655	92.996	- 5.659	94
2	ОПШТИНСКА УПРАВА	1.800.205	2.401.326	2.480.937	+ 79.611	103
3	ДЈЕЧИЈЕ ОБДАНИШТЕ	70.020	70.020	70.020	0	100
4	ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	120.000	120.000	100.000	- 20.000	83
5	Ј.У.КОЦ	70.080	70.080	66.000	- 5.080	94
6	ГИМНАЗИЈА	63.360	63.360	63.217	- 143	100
7	МЈЕШОВИТА ШКОЛА	143.000	83.000	82.941	- 59	100

Ревизијом је утврђено да се планирало и вршило бескаматно позајмљивање новчаних средстава из Буџета Општине за стамбене потребе, без претходно проведене прописане процедуре и планираних извора за те намјене, што је супротно Упутству за израду годишњег обрачуна буџета и фондова за 2003. год.

Анализом извршења Буџета према нижим корисницима, утврђена су одступања, што је супротно одредбама члана 34. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Ревизијом је утврђено да је извршена расподјела суфицита из 2002. године од 53.831 КМ на ниже буџетске кориснике и грантове, а да претходно није финансиран буџетски дефицит из ранијег периода, што је супротно Закону о буџетском систему Републике Српске.

3.5 Биланс успјеха Општине

Приходи Буџета Општине су **3.650.409,00 КМ**, а састоје се од пореских прихода 2.701.622,00 КМ и непореских прихода 948.787,00 КМ.

Расходи Буџета Општине су **4.122.151,00 КМ**, а састоје се од текућих трошкова 1.166.039,00 КМ и од дознака нижим потрошачким јединицама **2.956.112,00 КМ**.

У билансу успјеха Буџета Општине исказан је мањак прихода од **471.742,00 КМ**.

Анализом Биланса успјеха Буџета Општине, ревизија је утврдила следеће неправилности:

- пошто се директно из Буџета Општине врши плаћање дијела њених обавеза и тиме непотребно преузима функција Општинске управе, ревизија је мишљења да Буџет Општине треба да служи само за остваривање прилива буџетских средстава и њихово дозначавање на ниже буџетске кориснике и грантове,
- како је стална имовина евидентирана у пословним књигама Општинске управе, тако и трошкове њеног текућег одржавања (нпр. оправка путева), треба књижити на терет прихода Општинске управе, а не Буџета Општине,
- нису успостављена правила, прописане процедуре и одређени критерији по којима се на терет Буџета Општине, одобрава помоћ појединцима, организацијама и удружењима,

- застарјела потраживања од 156.155,18 КМ и застарјеле обавезе од 243.116,95 КМ су отписивани на терет и у корист конта – Нераспоређени вишак прихода и расхода, што је супротно Правилнику о рачуноводственој политици за кориснике Буџета Републике Српске,
- у оквиру трошкова, треба извршити анализу трошкова према њиховој суштини и ради адекватног планирања (нпр. планирати трошкове – Финансирање разлике до пуне цијене у превозу ученика, а не трошкове – Субвенције јавним предузећима).

Приходи Општинске управе су 2.578.439,00 КМ, а састоје се од прихода Буџета Општине у износу од 2.573.935,00 КМ и од непореских прихода 4.504,00 КМ.

Расходи Општинске управе су 1.322.609,00 КМ, а састоје се од трошкова за плате и накнаде трошкова запослених 1.023.729,00 КМ, пореза и доприноса на остала лична примања 76.677,00 КМ, трошкова материјала и услуга 222.039,00 КМ и од помоћи непрофитним организацијама 164,00 КМ.

Општинска управа је исказала вишак прихода од 1.255.830,00 КМ.

3.6 Биланс стања Општине

Актива Буџета Општине је 192.237,00 КМ, а састоји се од новчаних средстава 23.156,00 КМ, краткорочних потраживања 47.355,00 КМ, финансијских односа са повезаним јединицама 23.950,00 КМ и краткорочних разграничења од 97.776,00 КМ.

Пасива Буџета Општине је 192.237,00 КМ, а састоји се од краткорочних текућих обавеза од 41.850,00 КМ, краткорочних разграничења од 120.378,00 КМ, дугорочних обавеза од 468.648,00 КМ и извора средстава негативног салда од 438.639,00 КМ.

Ревизијом Биланса стања Буџета Општине, утврђене су следеће неправилности:

- са дужницима и повјериоцима није вршено усаглашавање стања, нити је вршена процјена наплативости, исправка вриједности и њихова застарјелост,
- кредитом од 500.000 КМ, намјењеним за асфалтирање локалних путева је задужен Буџет Општине, а исти се односи на сталну имовину Општинске управе,
- у Билансу стања Буџета Општине, на позицији – Нераспоређени вишак прихода и расхода који је искључиво пасивног стања, исказано је активно стање.

Актива Општинске управе је 5.305.013,00 КМ, а састоји се од новчаних средстава 292,00 КМ, краткорочних потраживања 4.884,00 КМ, финансијских и обрачунских односа са повезаним јединицама 84.362,00 КМ, неотписане вриједности сталних средстава од 5.191.525,00 КМ и дугорочних пласмана 23.950 КМ.

Пасива Општинске управе је 5.305.013,00 КМ, а састоји се од краткорочних текућих обавеза 2.488.724,00 КМ (обавеза према «Приједорпутевима» 2.448.006,52 КМ и остале обавезе према добављачима 40.717,52 КМ), обавеза према радницима 245.378,00 КМ, обрачунских односа са повезаним јединицама 23.950 КМ и извора средстава 2.546.960 КМ.

Извори сталних средстава од 2.799.714,00 КМ, не одговарају износу сталних средстава од 5.191.525,00 КМ (разлика од 2.391.811,00 КМ је настала због неизмирених обавеза према добављачу «Приједорпутеви», јер се промјене на изворима средстава евидентирају након извршеног плаћања према уговореном дугорочном кредиту).

Није усаглашено стање обавеза и потраживање са свим комитентима.

Ревизија је утврдила да је за 10 радника Општине одобрен бескаматни стамбени кредит, без претходно проведене процедуре, поступака и обезбјеђених услова.

3.7 Остали финансијски извјештаји Општине

- **Консолидовани извјештаји** за Општину су сачињени на одговарајућим образцима, у прописаном року, потписани од надлежног лица и од лица одговорног за састављање биланса које има потребну лиценцу. Уз ове извјештаје су сачињене ноте (забиљешке) које пружају довољно информација о припреми за финансијско извјештавање.
- **Биланси новчаних токова и Извјештај о капиталним трошковима и финансирању** Општине су састављени уредно и достављени на вријеме, према важећим прописима.
- **Ноте (забиљешке) уз финансијске извјештаје** Општине су сачињене и уредно достављени, али је ревизија мишљења да треба јасније приказати структуру потраживања и обавеза, потенцијалних обавеза, вриједности сталне имовине и друге трансакције и додатне информације које су потребне за фер извјештавање.
- **Посебни подаци о платама и о броју запослених.** Ревизијом је утврђено да према важећим прописима, начелници одјељења не испуњавају све прописане услове потребне и одговарајуће стручне спреме и стручног испита.

Упоредјујући стварно стање запослених према условима који су потребни и прописани у важећем Правилнику, ревизија је утврдила одређена одступања (запослено је 10 радника на радна мјеста која нису систематизована, 2 радника немају рјешен радно-правни статус, 1 радник је распоређен на радно мјесто чији је број извршилаца прописан Правилником попуњен, 5 радника нема положен стручни испит, а 13 радника нема потребну стручну спрему).

Од 8 радника Одјељења за просторно уређење и стамбено – комуналне послове, само 2 радника имају потребну стручну и одговарајућу спрему и положен стручни испит.

Плате су обрачунате према рјешењу о коефицијентима чија је основа Појединачни колективни уговор за запослене у Општинској управи и цијени рада од 100 КМ.

Обрачун пореза и доприноса на накнаде за повремене и привремене послове није извршен у складу са Законом о порезима и доприносима.

3.8 Накнадни догађаји

Према допису Републичког јавног правобранилаштва – Приједор, на дан 01.04.2004. године, Општина је покренула 16 судских спорова против других правних и физичких лица у износу 123.431,94 КМ, а против Општине се води 9 тужбених захтјева у износу 120.781,25 КМ и 9.505 дин, што ће вјероватно представљати битан буџетски издатак.

4 Закључци:

- 1) У претходном периоду су изостале контролне активности других надлежних институција.
- 2) Постојећа организација рачуноводственог система, одређене непрецизности у подјели дужности и надлежности и постојећи систем интерних контрола, без утврђених начела рачуноводствене политике, свеобухватног пописа сталне имовине и извршене њене процјене реалне, фер вриједности, утиче на адекватно, потпуно и објективно извјештавање.
- 3) Општина је у току 2003. године вршила дио набавке роба и услуга (земљиште, опрема и друге робе и услуге), без претходно проведених процедура прописаних Законом о поступку набавке роба, услуга и уступање радова.

- 4) Одјељење за финансије Општине, као извршилац Буџета није утврдило динамику извршења Буџета у оквиру буџетске године мјесечно, тромјесечно или полугодишње и при дозначавању буџетских средстава, није утврдило приоритете, што је супротно одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске и Одлуке о извршењу буџета Општине за 2003. годину.
- 5) Утврђена су одређена прекорачења и неизвршења планираних буџетских средстава према нижим буџетским корисницима, што је супротно одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске.
- 6) Уочена је појава необухватности свих прихода од закупа и накнада и утврђени пропусти код наплате истих.
- 7) Нису успостављена правила, процедуре и критерији за одобравање помоћи појединцима и организацијама и бескаматно позајмљивање буџетских средстава.
- 8) Одређене трошкове је потребно рекласификовати према структури, мјесту настанка и периоду извјештавања.
- 9) Уочена одступања код запошљавања и рјешавања радно – правних односа, треба рјешити сходно постојећим прописима.
- 10) Пошто одређена кадровска рјешења нису потпуно усклађена према важећим актима Општине, ревизија је мишљења да то утиче на руковођење, организовање и комуницирање, односно утиче на укупну ефикасност рада Општинске управе.

5 Препоруке

- 1) Због значаја информација које продукује, потребно је конципирати пажљив и јединствен рачуноводствени систем, а систем интерне контроле успоставити тако да се разумију мјере у којим се остварује функција дјелатности Општине, поуздано припремају финансијски извјештаји и остварује сагласност са законском регулативом.
- 2) Планирати и извршавати набавке према Закону о поступку набавке роба, услуга и уступању радова.
- 3) Припремити, планирати и извршавати Буџет у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске и Одлуци о извршењу Буџета Општине.
- 4) Извршити попис цјелокупне имовине у складу са Правилником о попису и процјену реалне, фер вриједности сталне имовине, конфирмацију потраживања и обавеза, процјену наплативости потраживања, њихову исправку и застарјелост и процјену потенцијалних обавеза.
- 5) Кадровске потребе Општине рјешавати према прописаним условима.